

■ COLUMNA

La generaziun online

DA FLAVIA HOBI

Sco studenta vom jau sdetg bler cun tren. Jau na vom betg navidas – far pon ins gea dal tut. Baterlar cun in ami u in'amia, leger, tadlar musica u simplamain siemiari e giudair las bellas cuntradass. GEA, nossa Svizra è in bellezza pajais. Ma tge ch'jau fasch era fitg gugent è observar la gliעד. Mintgatant m'imaginesch jau lur vita e savens dumandass jau gugent questas personas co questa vesa or. Tge ch'els fan, da nua ch'els vegnan u nua ch'els van.

Ma tge che dat en egl è che blers èn accumulads dad x in apparat electronic. Saja quai in telefonin, in iPad u in notebook – forsa anc cun musica en las ureglias paran questas personas a mai sco en in auter mund. Ma jau na sun betg meglra. Na, senza telefonin ma sent jau blutta. Strusch ch'jau ves in messadi da whats app stoss jau guardar tgi ch'igl è, tge ch'el vul e lura natiralmain scriver enavos. Ma betg mo whats app, era mails u facebook vegnan adina puspè consultads. Betg dad embliadar apps sco «20 Minuten» – ins vul gea esser sin il current e durant spetgar trais minutas sin il bus na vul ins gea bain betg avair lungurus. Uschia è tut quai anc in bun divertiment.

Nua maina quai? È mia proxima generaziun anc pli dependenta? Han

mes uffants schon cun tschintg onns in telefonin (NA – uschè lunsch vegnissan probabel ils pli paucs a laschar vegnir...)? U dovran ins per cumenzar l'emprima classa forsa in iPad enstagl in etui ed in carnet? Segir è che nossa tecnica vegn adina anc pli sperta ed anc meglra. Ma quai na vala betg per il svilup dals uffants. In uffant da tschintg onns dad ozendi na pensa betg blier pli spert u meglrier ch'in uffant da tschintg onns da pli baud. Il svilup da la tecnica e quest da la socialisaziun èn dua pèra chalzers differents e na van betg parallel.

Durant esser en viadi giad jau mintgatant da betg avair internet. Jau crai ch'ins prendia era si auter ses conturn. GEA, forsa vivan ins schizunt pli intensiv. Segir – jau sun fitg engraziavla ch'ins ha la pussaivladad dad esser adina en contact cun famiglia ed amis. Jau sun era fitg cuntenta ch'jau dastg viver en ina generaziun che po esser uschè colliada in cun l'auter. Spert dumandar suenter co i va qua, curt dar in clom là, scriver da dapertut enavos – tut na-

gin problem. Latiers vegn ch'igl è era pli simpel da restar en contact cun persunas ch'ins n'avess senza plattafurmas electronicas probabel strusch pli. E gea – in telefonin ha segir schon pudì salvar in pèr giadas personas ord ina situaziun privlusa.

Forsa ston ins (sco uschè blier) simplamain chattar la dretga mesira da far diever da tut quests apparats. Per exempel s'auda il telefonin durant ina tschavera en cumpagnia tenor mia opiniun davent. Persunas ch'èn vi da lur telefonin durant seser ensemen ma paran savens era pli absentas cun lur patratgs. Jau crai ch'ins ha pli grondas difficultads da metter giu e da sa revegnir sch'ins è igl entir temp enturn quests apparats. E tut ils cas spundiv da personas cun «burn out» mussan bain avunda quant impurtant che quai è ozendi en nossa societad da prestaziun – u betg!?

Ma mintgin sto sez savoir tge ch'è per el u ella l'endretga mesira da duvrar ses guaffens electronics. I fiss segir in interessant experiment per l'entira societad da gignar quests durant in pèr emnas. GEA, jau stoss admitter ch'i fiss fitg grev per mai. Jau ma smirvegl tge ch'ins faschess cun tut il temp che vegniss liber tras quai e ch'ins avess dapli a disposiziun. Probabel segir ina buna semenza per laschar crescher novas ideas.